

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Синегуба Петра Сергійовича за темою
«Економічний механізм управління інтелектуальним капіталом бізнес-
спільноти в умовах дигіталізації», поданої на здобуття ступеня
доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка»

У сучасних умовах управління інтелектуальним капіталом бізнес-спільноти в умовах дигіталізації є вкрай важливим. По-перше, в умовах стрімкого розвитку технологій підприємства стикаються з величезним обсягом даних та інформації, що створює необхідність у більш ефективному управлінні інтелектуальними ресурсами. По-друге, умови ділової конкуренції змінюються, і успіх бізнесу все більше залежить від здатності використовувати інтелектуальний капітал для інновацій та розвитку. По-третє, в інформаційному суспільстві значення інтелектуального капіталу (знань, навичок, технологій) зростає, і це стає ключовим джерелом прибутковості. По-четверте, застосування аналітики та штучного інтелекту допомагає компаніям знаходити нові можливості, вдосконалювати бізнес-процеси та впроваджувати стратегії управління інтелектуальним капіталом. Всі ці фактори обумовлюють необхідність розробки та впровадження нових економічних механізмів для управління інтелектуальним капіталом у контексті дигіталізації, що робить дану тему дуже актуальною в сучасному бізнес-середовищі.

Дисертаційна робота Синегуба Петра Сергійовича на тему «Економічний механізм управління інтелектуальним капіталом бізнес-спільноти в умовах дигіталізації» є актуальною та містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, а саме: розвиток та поглиблення теоретичних засад, удосконалення методичних положень та розроблення практичних рекомендацій щодо формування і підвищення ефективності економічного механізму управління інтелектуальним капіталом бізнес-спільноти в умовах дигіталізації економіки.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у концептуальному обґрунтуванні проблеми формування економічного механізму управління інтелектуальним капіталом бізнес-спільноти в умовах дигіталізації сучасної економіки.

Серед наукових результатів теоретичного та науково-методичного характеру слід виокремити такі:

вперше запропоновано виокремити категорію «штучний інтелект» в системі загальноприйнятих класифікаційних ознак категорії «інтелектуальний капітал», що дасть змогу визначати вплив штучного інтелекту на загальний рівень інтелектуального капіталу економічних систем та враховувати вплив сучасних диджитал технологій в економіці знань; розроблено методичний підхід, модель та гібридну нейро-нечітку систему оцінки інтелектуального капіталу бізнес-спільноти «Board»; сформовано економічний механізм гнучкої моделі управління інтелектуальним капіталом бізнес-спільноти «Board»;

удосконалено теоретичні положення встановлення взаємозв'язків та взаємозалежностей складових інтелектуального капіталу в розрізі розвитку економічної науки; сформовано схему руху перетворень інтелектуального капіталу на основі можливостей використання доходу для збільшення інтелектуального капіталу в кругообігу капіталу організації або бізнес-спільноти;

розвинуто понятійно-категоріальне поле теорії економіки в частині уточнення дефініції «бізнес-спільнота». Встановлено, що головною метою бізнес-спільноти є вироблення і поширення новітніх знань та технологій у бізнес діяльності, встановлення зв'язків між суб'єктами бізнесу (членами бізнес-спільноти) для досягнення економічної вигоди кожного з них;

розроблено методичний підхід до оцінки ефективності управління інтелектуальним капіталом бізнес-спільноти як проекту цифрової трансформації економіки. Доведено доцільність використання гнучкої моделі управління процесом оцінки інтелектуального капіталу бізнес-спільноти, яка

дає можливість проводити оцінку у форматі більш м'яких і суб'єктивних характеристик;

запропоновано класифікацію елементів інтелектуального капіталу у системі управління знаннями саморегульованої бізнес-спільноті, яку доцільно розглядати за такими рівнями: ментальному; ціннісно-культурному; інституційному; на рівні соціального капіталу; управлінсько-організаційному; маркетинговому; поведінково-імітаційному;

дістали подальшого розвитку теоретико-методичні положення про економічну доцільність виокремлення категорії «саморегульована бізнес-спільнота»;

уточнено науково-методичний підхід до оцінювання інтелектуального капіталу в умовах впровадження диджитал технологій на основі застосування сучасних методів економіко-математичного моделювання та штучного інтелекту;

виокремлено концептуальні підходи до розвитку механізмів оцінки інтелектуального капіталу в економіці знань, в рамках яких здійснюється комплексний аналіз як внутрішніх, так і зовнішніх показників оцінки інтелектуального капіталу;

уточнено відмінність між категоріями «економічна спільнота» та «бізнес-спільнота». Також визначено відмінність бізнес-спільноти від бізнес-асоціації;

розвинуто наукові підходи до ідентифікації складових інтелектуального капіталу в економіці знань, що обумовлює необхідність якісної оцінки людського капіталу сучасними диджитал технологіями.

Практична цінність розробок підтверджується їх застосуванням у діяльності: «Бізнес-спільноти Борд» (довідка від 07.03.2023 р.) – при оцінці рівня інтелектуального капіталу та пошуку шляхів його підвищення; «Групи компаній Адвантер» (довідка від 13.03.2023 р.) – пропозиції щодо уточнення категорії «бізнес-спільнота» та розгляду інтелектуального капіталу з позиції проєкту цифрової трансформації.

Результати досліджень також використовуються у навчальному процесі Донецького національного університету імені Василя Стуса при викладанні дисциплін «Економічна безпека», «Просторова економіка», «Політична економія», «Економіка та організація інноваційної діяльності» (довідка №83/01-13/6.9.0 від 10.05.2023 р.); КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти» - теоретичні положення стосовно складових інтелектуального капіталу в Індустрії 4.0.

Позитивної оцінки заслуговує те, що дисертаційна робота виконана відповідно плану науково-дослідних робіт Донецького національного університету імені Василя Стуса: «Стратегія розвитку складних соціально-економічних систем в новій економіці» (номер державної реєстрації 0122U201632, 2022-2023 р.), в межах якої автором обґрунтовано, що в економіці знань ключовим і інтегруючим фактором виробництва, стосовно підприємства, є корпоративний людський капітал, а також запропоновано виокремити категорію «штучний інтелект» в системі загальноприйнятих класифікаційних ознак категорії «інтелектуальний капітал».

Всі наукові результати, отримані у дисертаційній роботі, опубліковані, апробація результатів є достатньою. Основні результати знайшли своє відображення у 13 наукових працях, з них: 1 стаття у науковому виданні категорії «А» (індексовано Scopus, у співавторстві), 1 стаття у журналі інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу (у співавторстві), 5 статей у наукових виданнях, включених до переліку фахових видань України (2 у співавторстві), 6 публікацій за матеріалами науково-практичних конференцій (3 у співавторстві).

У дисертації та наукових публікаціях здобувача не виявлено академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо.

Позитивно оцінюючи рівень новизни представлених теоретичних та практичних результатів проведених здобувачем досліджень, отриманих висновків та рекомендацій їх наукової обґрунтованості, рівня виконання

поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності, ступень апробації і відображення основних положень дисертаційної роботи Синегуба Петра Сергійовича на тему «Економічний механізм управління інтелектуальним капіталом бізнес-спільноти в умовах дигіталізації» слід зазначити, що вона відповідає спеціальності 051 «Економіка», та вимогам пп. 6, 7, 8, 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44, а її автор, Синегуб Петро Сергійович, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

Рецензент:

Доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри менеджменту
та поведінкової економіки
Донецького національного
університету імені Василя Стуса

Ref

Наталія ЯКИМОВА